

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3038
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK XCII. Ч. 229.

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СУБОТА, 30-го ЛИСТОПАДА 1985

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 30, 1985

No. 229.

VOL. XCII.

Що ще можна зробити у справі М. Медведя

Здається, що українці будуть ще довго пам'ятати трагедію Мирослава Медведя. Не можна дозволити, щоб цей випадок затерся в наших думках, щоб затерся у думках урядових чинників або зник зі сторінок американської преси.

Мирослав Медведь міг святкувати День Подяки разом з нами в ЗСА і разом з усіма американцями дякувати Богові за всі блага в цій країні. Але так не сталося і тому ми мусимо звернути увагу публічної opinii на це, як потрачено на справу Медведя і всіх українців в СССР.

Головний Уряд УНСоюзу закликає своїх членів робити далі все, що тільки можливо, щоб справа М. Медведя не залишилася призабутотою та пропонує такі заходи:

1. З'ясувати за своїми сенаторами і конгресменами листовно або телеграмними, вимагаючи повної інвестиції Конгресу, як Уряд переслідує справу Медведя. Листи не потребують бути довгі, вистачить кілька слів. Писати на адресу: U.S. Senate, Washington D.C. 20510; U.S. House of Representatives, Washington D.C. 20515.

2. Якщо ви були заангажовані у виборчу кампанію і знаєте свого конгресмена чи сенатора або місцевих політичних діячів, зв'яжіться з ними особисто і висловіть своє обурення з приводу випадку із М. Медведем. Вимагайте від них, щоб старалися про конгресову інвестицію в цій справі. В святковому часі більшість сенаторів і членів Палати Репрезентантів перебувають у своїх виборчих дільницях. Якщо вони матимуть публічні виступи, візьміть в них участь і піднісайте справу Медведя.

3. Усі республіканці повинні зв'язатися з Френком Фаренкопом і сенатором Полем Лексолтом, щоб протестувати проти того, як республіканський Уряд поправавши цілу справу Медведя і вимагати, щоб усі факти були подані до відома американського народу.

Адреси цих республіканських провідників є: Mr. Frank Fahrenkopf, Chairman, Republican National Committee, 310 First Street, SE, Washington, D.C.; Sen. Paul Laxalt General Chairman, Republican National Committee, 310 First Street, SE, Washington, D.C.

4. Пішіть листи з подякою до тих членів Конгресу, які помагають рятувати М. Медведя. Дякуючи їм, просіть їх також продовжувати вимогу повної конгресової інвестиції. Члени Конгресу, які найбільше допомагали, це сенатори Gordon Humphrey, Jesse Helms, Paul Simon, Jeremiah Denton. Члени Палати Репрезентантів: Don Ritter, Tom Lantos, Mary Rose Oaker, Christopher Smith, Edward Feighan.

Тільки збірне зусилля усіх американських українців, для справи Мирослава Медведя є близькою і дорогою, запевнить власне переведення в майбутньому подібних випадків, коли українці бажать здобути свободу в ЗСА.

Головний Уряд УНСоюзу

СОВЕТСЬКЕ ПОЛІТБЮРО ПІДТРИМАЛО ЖЕНЕВСЬКІ РОЗМОВИ

Москва. — Советське Політбюро, яке являється фактичним керівництвом комуністично-московської імперії, підтримало на засіданні у понеділок, 25-го листопада ц.р., женевські розмови між генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Горбачовим і президентом З'єднаних Штатів Америки Роналдом Регеном, назвавши ці розмови „головною політичною подією в міжнародному світі“, яка може спричинитися до поліпшення „психологічного і політичного клімату між народами“.

У советському становищі відмічується, що редукція нуклеарної стратегічної зброї буде залежати, „мовляв, від постанови Уряду ЗСА і заборони космічної зброї, чи стратегічної оборонної системи“. Становище до цієї й інших справ виявилось ще напередодні сесії Верховної Ради СССР, яка в першу чергу застановається над економікою країни і новим бюджетом. Так званий советський парламент і так не вирішує справ закордонної політики СССР, а тільки приймає до відома те, що йому подає до відома Політбюро і Рада Міністрів. Усі постанови на Верховній Раді СССР приймаються „односторонньо“ і не

було ще ані одного випадку, щоб якусь справу, прийняту заздалегідь на засіданнях Політбюро чи Ради Міністрів, відкинули на сесії Верховної Ради, чи оспорили, — кажуть політичні спостерігачі і кореспонденти.

Виступаючи із вступною промовою на сесії Верховної Ради у вівторок, 26-го листопада, М. Горбачов закликав до динамічного розвитку советської економіки і кращого економічного планування в майбутньому. У своїй промові, присвяченій в більшості економічній, генеральний секретар ЦК КПСС не затримувався справами закордонної політики а тим самим не інформував советських „парламентаристів“ про його зустрічі з президентом Роналдом Регеном в Женеві, але, як кажуть західні дипломати, ця точка буде обговорюватися на сесії.

Формально сесія затвердила на пості голови Ради Міністрів (прем'єра) ставленника М. Горбачова, Ніколая І. Рижкова, який прийшов на місце Ніколая А. Тихонова, якого послали на смертину на 80-му році життя. Н. Рижков був найменш повним членом Політбюро і про нього дуже позитивно висловився советський лідер.

Появилися друком деякі музичні твори А. Рудницького

Нью Йорк. — Під фірмою НТШ, дійсним членом якого був покійний композитор Антін Рудницький, і заходами вдови Покійного Марії Сокил появились друком деякі твори з його музичної спадщини, а саме: Концерт на вельо і Романс-фантазія, „Інтрада“ для скрипки, з фортепіанових творів „Соната“, „Варіації“, два гуцульські танці, цикл пісень „Про понево-

лену України“.

Заходами окремого комітету появиться незабаром друком у локсусовому альбомному виданні кантата „Послання“ („До живих і мертвих“) на мішаний хор і оркестру.

Названі вгорі ноти можна замовляти в книгарні „Свободи“ або в книгарні „Арка“ в Нью Йорку чи НТШ в Нью Йорку.

Я. Кулинич продовжує висвітлювати фільм „В'язень Христа ради“

Йонкерс, Н. Й. — Студія Ярослав Кулинич продовжує висвітлювати довготривалий кольоровий фільм „В'язень Христа ради“, у якому розповідається про життєвий шлях, ув'язнення, перебування в комуністичних концтаборах, приїзд на Захід, об'їзди українських поселень і величаві похорони в Римі Блаженнішого Патріарха і кардинала Йосифа Сліпого.

Про цей фільм появились вже численні статті і рецензії в багатьох періодичних дияспорі, але не всі громади мали ще нагоду побачити цей фільм на власні очі. Громади, які були б

зацікавлені висвітленням цього фільму у їхніх місцевостях, можуть телефонувати до Я. Кулинич безпосередньо на число телефону: (914) 476-5724 після 6-ої год. вечора.

В суботу, 30-го листопада, згаданий фільм буде висвітлений в Рочестері, Н. Й., в церкві св. Богоявлення, при 202 Картер вул., о год. 3-ій по полудні, і в школі св. Йосафата, при Стентон лейн, о год. 7-ій вечора. В неділю, 12-го грудня Я. Кулинич висвітлить фільм у Сиракузах, Н. Й., в Українському Народному Домі, при 1317 Захід Фаст вул., о год. 4-ій по полудні.

Український Музей влаштовує передріздвяну зустріч

Нью Йорк. — Як повідомляють з Українського Музею, Управління і Адміністрація УМ влаштовує тут в неділю, 8-го грудня ц.р., о год. 5:30 вечора в залі будинку Визвольного Фронту, при 136 Друга авеню (другий поверх), традиційну передріздвяну зустріч.

У мистецькій програмі візьмуть участь: Юліан Кистий — гра на бандурі, сопрано Святослава Качара — сольний при аккомпаньяменті Михайла Лева,

як теж відбудеться розграц прихід з якого є призначений на Фонд нового будинку УМ.

Після програми буде традиційна перекрутка. Вступ на цю зустріч для членів УМ є вільний, а для гостей добровільні датки.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР В НЬОАРКУ

Ньюарк, Н. Дж. — В суботу, 30-го листопада ц.р., о год. 6:30 вечора тут в домі ЦСВТ „Чорноморська Січ“, при 680 Сенфорд авеню, відбудеться авторський вечір Олександра Скоценка, автора книжки „З футболом у світ“. Цю зустріч організує імпрезова реферату ЦСВТ „Ц. Січ“ і УСПАК-Схід. Після офіційної програми вечора відбудеться товаришська гутірка і перекрутка. В часі зустрічі зацікавлені зможуть набути собі по цікаву книгу з автографом автора.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — 64-ий Відділ СУА в Нью Йорку влаштовує Різдвяний базар, який відбудеться в суботу, 7-го грудня ц.р., від години 10-ої до 4-ої вечора, і в неділю 8-го грудня ц.р., від години 10-ої до 1-ої по полудні, тут в домі СУА, при 108 Друга Авеню.

Реченець замовлень був усталений до 15-го листопада і всі ті секретарі, які замовляли календарі згідно з реченням, одержать їх до 10-го грудня 1985 року.

М. ГОРБАЧОВ ОБВИНУВАЄ ЗСА

Москва. — Виступаючи на сесії Верховної Ради СС-СР, Михайл Горбачов вперше публічно признав необхідність політичного урегулювання становища в Афганістані. Однак він заявив, що проблема не може бути швидко вирішена лише з вини З'єднаних Штатів Америки, які фінансують, підтримують і спрямовують „банди контрреволюціонерів“.

Коментуючи виступ М. Горбачова, один із західних дипломатів у Москві сказав, що „ця заява нічого не означає і не виходить за рамки звичайної советської риторики“.

Советський Союз досі не відмовився від своєї заяви про те, що „він не виведе свої війська з Афганістану до того часу, поки ЗСА та інші країни не дадуть докази свого нестворення у внутрішній справі Афганської республіки“.

Основним форумом для обговорення афганської проблеми досі були переговори в Женеві між представниками Афганістану і Пакистану. Ці переговори ведуться з 1982 року. На них досягнута лише згода сторін про повернення в Афганістан втікачів з Пакистану, Ірану та інших країн, але не було досягнуто прогресу в справі виведення советських військ з Афганістану.

Советський Союз недавно визнав збільшення втрат серед своїх військовослужбовців, але західні спеція-

лісти вважають, що кількість втрат для такої величезної армії, як советська, є допустимим. З початку агресії в Афганістані загинуло, за приблизними підрахунками, біля 8,000 советських воїнів і біля 30,000 було поранено.

У своїй промові М. Горбачов затронував також недавні переговори з президентом ЗСА Роналдом Регеном. Назвавши переговори „позитивними“, советський лідер підкреслював небажання американської сторони відмовитися від програми космічної оборони і назвав її „намаганням досягнути односторонньої військової переваги за рахунок передової технології“.

„Які в минулому, — сказав М. Горбачов, — Советський Союз зможеть відповісти на будь-який виклик. Але ми хочемо добитися зменшення зброєння, а не створення нових видів зброї“.

Говорячи про тільки що односторонньо прийнятий бюджет, в якому, як і в минулому році, лише 24 більйони карбованців виділяються на оборону, М. Горбачов підкреслював, що це „також свідчить про миролюбність“ Советського Союзу.

Західні дипломати і обсерватори вважають цю цифру не характерною, бо в СССР багато не військової статті видаткової частини бюджету так чи інакше зв'язані з обороною.

„Атлантик“ продовжує свій лет

Гюстон. — Семичленна залага міжпросторного корабля „Атлантик“, який вилетів у вівторок ввечері, 26-го листопада 1985 року, виконує безоганне своє завдання. Випущено вже два сателіти а це мексиканський та австралійський, а третій запущено в четвер 28-го листопада. Після випущення усіх трьох сателітів залага приготувалась до двох мандрівок в просторах, що мають тривати кожні по шість годин. Вони відбудуться, згідно з планом, в п'ятницю і в неділю. Їхня ціль є перевірити техніку зложення великих об'єктів в просторах руками людей.

Сателіт Сетком К2 випущений останній є першим необезпеченим сателітом,

який належить фірмі РСА. Власники його не хотіли платити безпечення, яке мало б вийти 50 мільйонів доларів тому, що необезпечені премії на сателіти значно підніслися після того, як в останніх двох роках було сім невдач їх випущення.

Залага „Атлантик“ одержала на День Подяки окрему їжу в якій був індекс з приправками, а з цим побажання від дружини команданта міжпросторного корабля Брюстера Шоуа, що передала залози побажання від усіх їхніх родин на землі.

„Атлантик“ має закінчити свій лет у вівторок 3-го грудня по полудні приземленням у Каліфорнії.

У СВІТІ

ПРОВІНЦІЙНІ ЛІДЕРИ в Югославії критикували на своїй конференції центральний уряд прем'єр-міністра Мілька Плянїча за експерименти в економіці. Більшість провінційних лідерів заявили, що погіршення економічної ситуації в Югославії може спричинитися до заворушень на провінції і саботажів у сільському господарстві. Восьмичленна президентська комісія опублікувала на початку цього тижня новий економічний план, який тепер буде обговорюватися на різних форумах. Теперішній президент Радован Влаховіч також переконаний, що збільшення відсотку інфляції, зменшення експорту товарів і погіршення життєвого рівня населення, може викликати всенародне незадоволення.

СЕНАТОР РИЧАРД Г. ЛУГАР, голова сенатської Комісії закордонних зв'язків, ще раз звернувся до президента Філіппін Фердинанда Маркоса, щоб він подбав про переведення дійсно вільних виборів в лютому наступного року, з участю спостерігачів з інших демократичних країн, щоб таким способом забезпечити стабільність у Філіппінах і включити в політичне життя також ті політичні сили, які тепер стоять в гострій опозиції до Маркоса. Кандидатура Маркоса вигасає аж в 1987 році, але він проголосив вибори на рік скоріше, щоб розв'язати сумніви щодо популярності його уряду. Крайова асамблея прийняла 26-го листопада постанову, що чергові парламентарні вибори в тій країні відбудуться 7-го лютого 1986 року.

ПРИНАЙМНІ ВІСІМ осіб були публічно розстріляні в Кабулі, столиці Афганістану, і натовари пропаганди як зрадників. Дипломати в афганській столиці думають, що в середині комуністичної партії ведеться міжфракційна війна на життя і смерть, і слабші падають жертвами воєнного комуністичного режиму, підтримуваного багнетом понад 100,000 советською армією. Дипломати кажуть, що тіла помордованих були знайдені на вулицях міста минулого тижня. Вмішася советська танкова частини, скріплені телеоптерами, або так званими повітряними кораблями, переводять зморов ефірну проти повстанських частин навколо Кабулу. Спостерігачі також заважили більшу армійську частину советських воїнів у числі приблизно від 5 до 7,000 осіб, яка вийшла з міста, тобто з касарень і подалась у гористі місцевості.

Католицькі єпископи домагаються від Папи більших прав

Рим. — На синоді католицьких єпископів, який тепер відбувається в Римі, офіційні речники Ватикану і поодинокі учасники синоду признаються, що існують деякі розбіжності думок, щодо майбутнього керівництва Католицького Церквою Тоді коли Ватикан змагає до затіснення влади і повернення її назад до Риму, єпископи, які прибули на синод з цілого світу, навпаки; домагаються децентралізації і більших прав в керуванні церковними справами.

Деякі офіційні високі речники домагаються злагідити ситуацію і виступи таких Отців синоду, як, наприклад, Єпископа Йогана В. Грена з Норвегії, який відкрито виступив проти централізації влади у Ватикані. Він нарікав, що Ватикан волею, щоб єпископи у місцях свого поселення були тільки його репрезентантами, без права вирішувати важливі проблеми у своїх країнах, специфічні для кожного народу. Єпископи, на думку Грена, отримують, за мало інформації про рішення римської курії у справах Церкви, яка все вважала синод дорадчим, а не керівним тілом Ватикану.

Кардинал Годфрід Деннелс з Брюсселі в Бельгії, який є референтом для підсумків дискусії Отців синоду, заявив, що напруження, яке тепер заіснувало між єпископами і Ватиканом „лежить на серці“ відповідальних чинників і самого Папи Івана Павла II. Він заявив на пресовій конференції, що цю проблему правдоподібно не владється розв'язати на „теологічному чи інтелектуальному рівні“, бо це є справа дуже делікатна і при послідовному підході можна нанести шкід для самої Церкви.

Владика Максим Германюк, Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді, запропонував створити постійний синод з виборних єпископів із законодавчими правами, що фактично заступило курію.

Виступ кардинала Йозефа Радінгера, голови ватиканської Конгрегації для поширення католицької віри у світі, з критикою тих, які домагаються підвищення ролі в керуванні Церквою, вказує, що Ватикан не є ще готовий на великі зміни, — кажуть церковні спостерігачі.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ В. СТУСА

Нью Йорк. — Пластовий курінь „Верховинки“ влаштує вечір в пам'ять Василя Стуса, який відбудеться в неділю, 15-го грудня ц.р., о год. 5-ій вечора, тут в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вулиця. В програмі виступлять проф. Юрій Шевельов, який говорить про В. Стуса як поета, Н. Світлична, яка говорить про В. Стуса як людину, мистецьким читанням творів займатимуться Оля Кириченко-Шуган та Мистецька Студія Лідії Крушельницької. Музика — д-ра Ігоря Соневицького. Вступ — 5 дол. для дорослих, а 3 дол. — для студентів і смеритів. Дохід призначений на переклад творів В. Стуса.

ВЕЧЕРНИЦІ У ВИПАНІ

Ньюарк, Н. Дж. — Пластові Станція в Ньюарку та гурток Пластприту влаштовують традиційні карнавалові Вечерніці з презентацією дебютанток, які відбудуться в суботу, 25-го січня ц.р. в залі Birchwood Manor, 111 No. Jefferson Rd. (off Rte 10), Whippany, N. J. Вечір починається о год. 7-ій вечора, а презентація дебютанток буде о год. 7:30 вечора.

До танців приграватиме оркестра „Темпо“. Стрій ввечері. Вступ разом з вечорою 40 дол. для дорослих, а молоді до 23-го року життя 30 дол. з вечорою. Зголошення дебютанток, виключено пластунку з усіх станиць, приймає Зірка Боднар на число телефону (201) 763-3105.

В АМЕРИЦІ

НА ЛЕТОВІЦІ МІСТА Де Мойн, Айова, розбився двомоторний літак, в якому поверталася з Мідвак жіноча спортова дружина стейтського університету Айови. Всі сім осіб, які були на покладі літака, загинули. „Всі вони були членами нашої університетської родини спортсменів, — сказав Макс Юрік, старший тренер спортової дружини. — Це найбільш трагічна подія за всю історію нашої університету“. В катастрофі загинули пілот, два тренери і чотири студенти, які день раніше здобули друге місце в бігу на впростоць.

АГЕНТИ ФБІ заарештували колишнього працівника Сі-Ай-Ей Леррі Бу-Дай Чіна, якого обвинувачують в шпигунстві на користь комуністичного Китаю. Л. Чін, якому тепер 63 роки, пропрацював у Сі-Ай-Ей біля 30 років і пішов на пенсію в 1981 році. Він народився в Китаї і є натуралізованим громадянином ЗСА. Два дні пізніше ФБІ заарештувало Рональда Пелтона за шпигунство в користь СССР. Він працював для Крайової Агенції Безпеки від 1965 до 1979 року. ФБІ твердить, що арешт зроблено на підставі інформації Віталія Юрченка. Ветеран сенатського комітету в справах розвідки сенатор Малколм Валлоп вважає, що випадки серед працівників секретних служб, які тепер почастішали, є результатом кампанії підвищення заходів безпеки, початої з ініціативи комітету на початку 1980-их років.

ПОНАД СТО ЧЛЕНІВ Конгресу звернулися з письмовою проською до президента Рональда Регена не надавати матеріальної допомоги ангольським повстанцям, які борються з марксистським режимом. Лист був відповіду на заяву Президента, який сказав, що він, можливо, одобрить надання допомоги повстанцям. Досі повстанці діставали підтримку лише від уряду Південно-Африканської Республіки, в той час як марксистський режим постійно одержує зброю і військоове обладнання від СССР і країн Східної Європи.

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту заявили, що, згідно з домовленістю, досягнуто на переговорах у Женеві, будуть здійснені шість програм, які передбачають більш широкий обмін людьми між ЗСА і СССР. Советські і американські університети обмінюються професорами, які на протязі академічного року будуть читати лекції з історії, культури й економіки. Буде здійснена програма обміну кращими студентами, які вивчають природничі і гуманітарні науки. Планується розширити програми вивчення російської мови в Америці і англійської — в СССР. Будуть проводитися спільні медичні дослідження в ділянці боротьби з раком. Речники Державного департаменту заявили також, що обговорюється питання про обмін групами школярів на час вакацій і про створення спільних телевізійних програм.

Праця над домом сеньйорів на Союзівці поступас вперед

На світлині (зліва): головний президент УНСоюзу д-р І. Флис, Анна Слободян, Володимир Квас, управитель Союзівки.

Союзівка. — Помешкання для старших віком союзівців прибирають шораз конкретніші форми. Праця, яку веде будівничий Микола Крушин на підставі планів архітекта Зенона Мазуркевича, вже розпочалася, місце на дім вичищено, фундамент поставлений і тепер будова іде скорим темпом вперед.

Досі апробовано три зголенні до дому, який буде мати 10 приміщень, та можна присилати даліші апікації. Як уже інформовано, кошти перебування в одній приміщенні вносять або 2/3 пенсії америта, або мінімум 250 дол. місячно, що включає не лише кімнату, але також прохарчування і місце на паркування авта біля дому.

Організаційний Відділ УНС інформує про стінні календарі

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Організаційний Відділ УНСоюзу подає до відома відділових секретарів, що вже більше не приймається замовлень на стінні календарі 1986 року, видані коштом

Союзу. Реченець замовлень був усталений до 15-го листопада і всі ті секретарі, які замовляли календарі згідно з реченням, одержать їх до 10-го грудня 1985 року.

СВОБОДА **СВОБОДА**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, не відповідаючи на запитання. Незадоволення матеріалом повертатиметься тільки тоді, коли автор сам це виразив застеріг. Допущення заарештовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Космічна станція

Від жовтня 1957 року минуло 28 років: тоді то більшовицька Москва задувала в космос свій перший "Спутник". Розпочалися переговори між ЗСА і СРСР у досліджуванні космічного простору і, за твердженням фахівців, у цій ділянці Америка нагдігнала і перегнала Советський Союз. За отих 28 років творчий ум людства зробив велетенський поступ, найбільше в ділянці техніки і медицини. Список штучних супутників і космічних кораблів, висланих в космос головноАмериканським і Советським Союзом, займає цілі друковані сторінки. Могутні ракети вистрілюють ті кабінки з людською залогою і без залого і було їх уже стільки, що їх не вистрілювання в безкрайній простір поза Землею перестало вже бути сенсацією. Різні оті штучні супутники і космічні кораблі мали різні назви — "Аполло", "Експлорер", "Дискавері", "Вікін", "Колумбія" по американському боці та "Спутник", "Союз" по советському літали довкола Землі, людина проходила вже по Місяці, також планети Марс і Венера перестали бути тайною для дослідників.

В минулий вівторок Крайове Управління астронавтики і космосу (НАСА) з центром в Гюстоні, Техас, повідомило, що з їхнього летовища в Кейп Канаверал на Флориді вистрілено з успіхом новий космічний корабель "Атлантис" з успіхом заснувати в космосі постійну чи тимчасову станцію. Щось невірогідне, але правдиве. Речник НАСА покликався на слова президента Регена, якими він вже давно заповів, що Америка встановить таку космічну станцію.

Чи воно стоїть у зв'язку з розголошенням в усьому світі пляном Регена винайти протиракетну зброю із використанням космічного простору чи це окремих сутонауковий дослідний проект — відомо тільки фахівцям. Це взагалі така ділянка, яка тепер нараховує тільки обмежене число знавців фахівців. Але можна зважитись на передбачення, що так само, як компютери перестали вже бути загадкою і мають широке практичне застосування у банках, видавництвах чи поліційних станціях і визнаються тут вже тисячі тисяч чоловіків і жінок, особливо з-посеред молоді, так само колись і про різні планети і самі досліді над ними будуть відомості у шкільних підручниках і довідниках для широкої публіки. Людський дух не знає меж і не знає ніяких перешкод.

Тисячоліття

ІНТЕРВ'Ю З ПРОФ. МАГОЧИМ

IV.

П.: А як маєтська справа з Комітетом Християнства в Україні, що складається з католицьких, православних і протестантських представників і який очолює проф. Володимир Янів з Українського Вільного Університету? Як маєтська справа з Гарвардським Проєктом Тисячоліття разом із запропонованими публікаціями і конференцією у Равенні, Італія? Чи ті заходи не допоможуть змінити образ християнства в Україні на Північно-Американському континенті?

В.: На жаль, не думаю, що допоможе. Конференції в українській мові і в найбільшій частині при участі українських вчених навіряд чи зможуть досягнути північно-американську наукову громаду, не говорячи вже про публіку, загалом. А що стосується до Гарвардського Проєкту, то багато соток томів ранньої світської української літератури, хоч перекладених на багато мов, навіряд чи зможуть мати безпосередній вплив, якщо навіть приймемо, що той монументальний проєкт буде довершений і виданий. Шкодою Равенні з її візантійською культурною атмосферою в засадничо західному католицькому довіділі, то вона є як географічно, так і духово, далеко віддалена від північно-американського оточення. Все сказане не означає, що таких проєктів не треба здійснювати. Вони повинні бути реалізовані, і українська громада мудро зробить, коли підтримає їх морально і фінансово. Важливе є те, щоб не очікувати, що вони змінять загальне поняття про українські справи.

П.: Чи не є це проблема публічних зв'язків? В.: Українці завжди мали проблему їхнього зображення в неукраїнському світі. Мали вони її по Першій світовій війні, коли ніхто на Заході серйозно не підтримував їх справжніх претензій до державної незалежності;

Початок листопада 1985 року буде записаний в анналах не тільки чикагської громади, як здоровий вияв солідарності в обороні молодого українського моряка Мирослава Медведя, який двічі пробував вибратися додому і двічі був змушений як фізично, так і психічно повернутися на советський корабель "Маршал Конев".

Сценарій цієї людської трагедії напевно має закінчитися, про які згодом довідаємось, а які вже тепер починають винурюватися у зв'язку з акцією як українців, так і американських патріотів — конгресменів і сенаторів. Дискусії в Сенаті виявили, що Адміністрація президента Регена оперує, на жаль, лиш фразами про оборону прав людини, а коли йдеться про практичний вияв, то тільки як читання про жидів, які, мовляв, позбавлені прав людини в СРСР. Невже ж інші національності в тюрмі народів СРСР цієї проблеми не мають? Чи не варто було б державній Адміністрації згадати й інших — в нашому випадку і про українців? Українська громада, не

Орест Корчак Городиский

В ЄДНОСТІ СИЛА

зважаючи на свої розбіжності, зміла знайти спільний вияв і силу взаємного братерства, і така сила є видною для всіх і для всіх, принаймні в верхах, видно її з екранів телевізійних апаратів, радіо і преси, яка рідко так докладно звітвала про українців-втікачів.

Пересічні американські громадяни, що не багатьох орієнтують в міжнародній політиці, почали запитувати: На яких моральних принципах стоїть американська політика?

Чи права людини мають бути потоптані в ЗСА на те тільки, щоб декілька величезних американських підприємств могли робити "бізнес" з комуністами? Смішно слухати наївно-неграмотні виступи деяких американських бізнесменів, а також політиків — конгресменів і сенаторів, які вірять в мирову співпрацю, щоб зробити мільйони, і не здають собі справи, або

й не знають, що ніякі конференції, ніякі переговори не змінять цілі комунізму — світової комуністичної революції, поневолення світу під брудним московським чоботом. Дотепер СРСР не дотримував ні одного договору, ніякої умови. Американські експерти повинні хіба про це знати. Конечно, щоб американські політики поглибили своєзнання про цілі і тактику комуністів.

Останні події з Медведем насувають ще інші думки. Чи не має комуністична агентура своїх людей у тих портах, що до них причаляють советські кораблі?

Коли обсервувати політиків і бізнесменів, що пропагують роблення "гешейфтів" з комуністами, то стає ясным, що советська розвідка бере їх всіх до уваги як тих, що ради гроша можна купити. Преса приносить вістки, що дехто ради "срібняків" продав

державні таємниці ворогові — комуністам. Так, як спільно українська громада ступала на захист Медведя, так само з'єднано повинна домагатися докладного дослідження обставин, а головне тих людей, що зробили обидві рішення. Не будемо здивовані, коли висліді досліджень можуть принести нові сенсації.

Большевики є спеціальними дезінформаціями, а маючи своїх агентів в Америці, можливо в пресі й телебаченні їм не важко є пропихати інформацію для них корисну.

Здавалось би, що в теперішній напруженій ситуації американські урядові чиновники повинні скористати з досвіду тих, що на власній шкурі зазнали благ "ясного сонечка" і його наступників. Видеться, що дорадниками є ті, які навіть, будучи в СРСР, не знавали таких переслідувань як громадяни поневолені народи. Якщо ці останні події заставили нашу громаду застановитися над успіхами проведеної спільної акції, то висновки повинні бути: В єдності сила.

теж у музичних журналах різних народів. При тому слід відмітити, що про великий талант та успіхи Марії Сокол із захопленням писали як свої, так і чужі музичні критики.

У Львові А. Рудницький з невичерпною енергією організував музичні імпрези, включно із симфонічними концертами та був співновником Союзу Українських Професійних Музик. Отже, багато праці вклав у пошук музичного життя Галичини.

Другого грудня 1938 р. передспільним виступом до країн Середньої Європи в залі Музичного Товариства ім. М. Лисенка відбувся концерт Марії Сокол в супроводі А. Рудницького. Дохід був призначений на фонд всеукраїнського Конгресу Союзу Українок. В моїй пам'яті залишилось, що гімн Союзу Українок з нагоди того конгресу написав саме А. Рудницький. Його вивчували не тільки членки по містах і містечках, але також по селах, де тільки були відділи Союзу Українок. У 1934 році цей гімн співали спільно у Станиславові багатотисячні маси учасниць конгресу.

Під час композиторського конкурсу у Варшаві в 1937 році першу нагороду здобув А. Рудницький за фортепіанову сонату на теми стрілецьких пісень. Це було велике досягнення українського композитора. До Америки приїхав А. Рудницький з дружиною 8-го грудня 1937 року з метою дати низку концертів, приїхав і який був призначений на допомогу "Народній Лічній" у Львові, щоб на виконання її устаткування першого українського шпиталю, основним і меценатом якого був Митрополит Шептицький.

Влітку 1938 року вони (Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про дні народження і смерті

Якось недавно були ми на традиційній "дванадцятці" в Нью-Йорку і, спізнившись із-за передсвяткового руху на автострадах, прийшли на проповідь отця парохіа, але не на повідомлення, що, звичайно, є напочатку. І так децю здивовані вислухали після Служби Божої Панахиду, бо не були певні за кого вона відправляється.

Але коли ми у розмовах біля церкви заторкнули це питання — одна особа з молодого покоління жартівливо заявила: "А я думала, що Панахида — це частина української Служби Божої у небаді..."

Настраїди, в тому випадку, Панахида мала одправданія — це було десятиліття смерті широковідомої провідниці жіночого руху.

Але саме цей факт пригадав питання, яким заскочив нас недавно один із членів молодшого покоління, в якого вже діти у віці, коли ставлять десятки запитів і вимагаються на них логічної відповіді.

Питання, на яке наш співрозмовник не зміг відповісти достоянням його нам, було чому ми, українці, завжди відзначаємо дні смерті наших визначних людей, а не дні народин, як це є, наприклад в американській спільноті. І справді це святкуємо кожного року день народин Вашингтона, і Лінкольна, а ось тепер буде державне свято і день народин Мартина Лютера

Кінга, дармащо він згинув на вулицях Мемфісу, і це бивство потрясло цілим світом.

Але чи відзначаємо день, коли бито на вулицях Парижу Симона Петляору, і вшито на вулицях Роттердаму Сегена Конавальця, і коли згинув Роман Чупринка, чи Степан Бандера. І так у безконечній черзі святкуємо з відповідними жалобними відправами та академіями всіх наших провідних людей із визвольних Змагань, світової літератури, музики, суспільного життя. Чому воно так — питає нас наш знайомий?

На жаль, і ми не могли йому дати відповіді. Хтось з наших журналістів пояснював цей факт тим, що ми бездержавний народ і тому слід на у той спосіб згадувати наших героїв українського життя. Хтось радив поглянути в життя інших народів, що борються за свою незалежність, як у них святкують.

Але де б ми не шукали такого загальноприйнятого звичаю, як у нас, — аналогії не можна було знайти.

І як тут пояснити нашим молодим людям, чому ми зі задоволенням святкуємо роковини смерті, а не народини? А вони слухаю переконують, що всі ті люди там спершу народилися і це була радісна подія, яку слід згадувати в першу чергу.

О—КА

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ОДИН ВКЛАД З. ОНИШКЕВИЧА

В дописі "У Філадельфії відбулася мистецька виставка Зеновія Онішкевича" авторка Ірена Райнер не згадала про вклад мистця в українське прикладне мистецтво, а саме оформлення друкованих слів — книги і журналі.

Крім карикатур, ілюстрацій і обкладинок для американських видань З. Онішкевич є довголітнім ілюстратором журналу для дітей "Веселка", що його видає

УНСОЮЗ, виконав для цього журналу кольорову обкладинку до річника 22-го за 1975 рік та зіпостував і виконав повнокольорову обкладинку до збірника Володимира Барагура "Калиновий міст", яку теж видали Український Народний Союз — "Свобода".

Володимир Барагура
Вудгейвен, Н.І.

ЦЕНТР МІЖНАРОДНИХ і стратегічних досліджень при Джорджтаунському університеті опублікував рапорт про збільшення військових витратів ЗСА. Вищі військові чини вважають теперішнє збільшення військового бюджету на півтора відсотка явно недостатнім і заявляють, що в 1990 році бездотатність американської армії буде перебувати на рівні 1970-их років. Для того, щоб американська армія зберегла свою боєздатність хоч би на нинішньому рівні, треба щороку збільшувати військовий бюджет на 6 відсотків.

ПРИБРАНІ ДІТИ академіка Андрея Сахарова, Татьяна Янкевич і Алексей Семіонов, які проживають в Массачусетс, повідомили, що недавно вони мали телефонічну розмову зі своєю мамою Єленою Боннер. Вона сказала, що вилетить з Москви до Риму в понеділок, 2-го грудня, і пробуде в Італії п'ять днів для консультацій зі спеціалістами з очних хвороб. Після цього вона вилетить до Бостону, де повинна перенести кардіологічну операцію. У телефонічній розмові взяв участь також А. Сахаров, який сказав, що почуває себе добре.

яке з'явилося поруч інших категорій на списку учасників дебати. Суттєва справа така, що Советський Союз відзначає для своїх власних цілей, Тисячоліття Християнства в 1988 році і виглядає, що їхній провідний ідеолог в цих справах є Ніколай Гордієнко, автор нещодавно виданої книги в російській мові "Крещеніє Руси: факти і легенди". Тому, що запропонована дебата має стати "форумом, присвяченим ідеологічним вилученням проблем з особливим натиском на її значення для сучасної Церкви і державних інтересів", то виглядало б доречним, якщо північно-американське громадянське знання, як і чому офіційно атеїстична держава святкує прихід християнства до неї.

П.: Але, чим, властиво, є ця друга частина конференції — дебата?

В.: Ідею в діїсності взято зі знаменитої серії публічної телевізії, що була в 1984 році п. з. "Конституція: та делікатна різновата". Головною частиною програми були високої якості дебати, чи докладніше, виміна думок, що мала місце у Залі незалежності у Філадельфії на актуальні теми, як наприклад везення чорних автобусами до публічних шкіл, абортів, виявлення мідіями урядовим таємниць тощо. Там були делегати або представники інституцій, яких докладно випитував, подібно, як це відбується в суді, професор школи прав з Колумбії, Гарварду тощо. Залежно від знання і кмітливості модератора дебати, чи, докладніше, "судового випитувача", глядач осягнув прекрасне розуміння головних питань даної проблеми.

П.: І це є те, що Ви сподіваєтесь зробити з темою тисячоліття?

В.: Точно-так. Чи ж може бути кращий спосіб привернути увагу північноамериканського громадянства на епохальну подію Тисячоліття Християнства в Київській Русі, ніж за посередництвом телевізії, навіть якщо це публічна, а не комерційна телевізія?

П.: Чи ви дійсно сподіваєтесь звести разом такі суперечні погляди?

В.: Ми не сподіваємося звести суперечні погляди разом. Ми даємо нагоду різним поглядам бути вислуханими.

Продовження буде.

мали вони її під час 1930-их років, коли Захід не знав про спустошення, спричинене голодом; мали вони її під час і по Другій світовій війні, коли їх підозрювали у співпраці з Гітлером і в мордуванні жидів. Накінцє, вони навіть мають проблему з публічними зв'язками в справі приходу християнства до їх власної батьківщини тому тисячі років, бо, як я вже згадав, неукраїнський світ, якщо він знає, або чує щонебудь про цю подію, то знає це виключно як охрищенія Росії.

ЧАСТИНА II: ЯК ЗАПРОПОНОВАНА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЖЕ ДОПОМОГТИ УКРАЇНЦЯМ?

П.: Якщо те, що Ви говорите про розуміння чужинцями українців правдиве, то що можна зробити, щоб це змінити?

В.: Скласти запропоновану міжнародну конференцію в справі християнства в Русі, сформульовану в Римі. Вона могла б бути ідеальною нагодою для українців виступити на форумі і таким способом притягнути увагу як наукових, так і релігійних кіл, як теж і поінформованої публіки.

П.: Але як можна очікувати, що українські католики і православні сідимуть в екуменічному оточенні разом з представниками московської патріархальної православної Церкви, яка ухвалила ліквідацію української католицької і православної Церков в Україні?

В.: Я думаю, що я вже пояснив, що ми не плянемо екуменічного зібрання, а наукову конференцію. Далі, ніхто нікого не запрошує сидіти ні з ким. Кожному дається нагоду висловити своє становище на публічному і впливовому форумі. А тому, що тепер єдиний загальний погляд на проблему є з російської перспективи, то з того українці найбільше скористають.

П.: Як саме було б це зроблено?

В.: Передусім, є структурно фальшиве поняття, яке вимагає пояснення. Як вказано в робочому плані (який без дозволу видано багато разів і неправильно прийнято за викінчену програму), є дві засадничі частини: триденна наукова програма з 12 доповідями на тему середньовічної проблематики християнства в Русі, і дебати з представниками різних інституцій, я-близько Пешкова, на тему ідеологічних імплікацій зв'язків тисячоліття для

сучасної Церкви і держави.

П.: А чи не запрошуєте Ви советів?

В.: Ніхто нікого не запрошував. Це справа Комітету академічної програми, коли він розпочне свою діяльність і лише якщо і коли будуть забезпечені фонди для конференції. Щобільше, нема запоруки, що якийсьбудь науковець зі Советського Союзу буде запрошений, або в разі запрошення, чи він або вона його прийме. Усе, що є — це список із 45 прізвищ осіб, яких комітет у Римі уважає провідними спеціалістами в справі Київської Русі. А з тих 45, троє зі Советського Союзу: Дімітрі Ліхачев, Борис Рибакос, Петро Толочко, і ще троє зі Європи: Іван Дуйчев з Болгарії, а з Польщі Анджей Поппе і Едмунд Пшекоп. Усі вони відомі на Заході своїми науковими досягненнями. Проф. Дуйчев є членом редакційної колегії Гарвардських українських студій.

П.: Отже, 6 з 12 доповідців були б зі Советського Союзу і Східної Європи?

В.: Я сказав, що є список 45 потенційних доповідців, шість з яких є зі Советського Союзу та Східної Європи. З того списку 45, Комітет академічної програми запросив би 12. Я думаю, що 1 або 2 запрошення може будуть вислані до східноєвропейських або советських науковців.

П.: Але чи не запросили Ви представників московського патріархату і "советської релігії"?

В.: Це стосується до другої головної частини конференції, це частина, яка з огляду на публічні зв'язки або на зображення українців в неукраїнському світі є може на йважливіша, і яку дотепер описувано в найбільш спотвореній формі.

П.: Як це так?

В.: Наприклад, першого дня, коли звіти українських газет досягнули Торонто, "Новина" поширилася з уст дорогого палоголок, що Патріярх Пимен прибуде до Торонто і що взаміну Папі Іванові Павлові II буде дозволено поїхати до Советського Союзу, особливо до Вільня в католицькій Литві. Фантастичне рівняння "Торонто-Вільня" виринуло, бо архієпископа Пітірміа з Волоколамська, який є головною дуже важливою відділу видавництва московського патріархату змешано на списку з патріярхом Пименом. Тому Пітірмі став Пименом, а Пала іде до советської Литви! Шкодо "советської релігії", то це постоало з іронічної інтерпретації слова "советський",

СОЮЗОВЦІ! ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА МАЛУ СУМУ НЕ Є ЖАДНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ. ПЕРЕВІРТЕ НЕГАЙНО ВИСОТУ СВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПІДНЕСІТЬ ЙОГО ДО ТАКОЇ СУМИ, ЯКА ВІДПОВІДАЛА Б ПОТРЕБАМ ВАШОЇ РОДИНИ. ЧИМ БІЛЬША РОДИНА, ТИМ БІЛЬШЕ ТРЕБА МАТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЬ НА НЕОБМЕЖЕНУ СУМУ 50,000, 100,000, 200,000 І БІЛЬШЕ ДОЛ. РАДИМО ВАМ ЩЕ СЬОГОДНІ ПЕРЕВІРИТИ ВИСОТУ ВАШОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

В обороні українського імені

В четвер, 24-го жовтня ц.р., в Інституті Просвіти у Вінніпегу відбулися інформаційні сесії представників українських організацій Вінніпегу і околиць у справі акції, яку веде Центральний Комітет Українців Канади в обороні українського імені в Канаді. Хоча понад 80 організацій були поінформовані про ці нагоди, прийшли представники лише сімох організацій, — УНО, школи ім. Шашкевича, ОЖЛВУ, Куреня УСП ім. Дрога, УПА, І-УКР і ТУС.

Мирон Спольський, представник манітобської Комісії Захисту Українських Громадянських Прав, відкрив засідання і виголосив доповідь, в якій дав загальний огляд праці. Він пояснив, що в лютому ц.р. федеральний уряд прем'єра Малруні створив Комісію у справі національних воєнних злочинців у Канаді, т.зв. Комісію Дешена, яка складається з одного чоловіка — визначеного канадського судді Жуль Дешена. Ця комісія була створена у зв'язку зі сильними та постійними натисками на прем'єра Малруні деякими секторами канадської спільноти — особливо групою жидівської громади в Квебеку.

Комісія Дешена має такий мандат:

1. Перевірити, чи в Канаді живуть нацистські воєнні злочинці;
 2. Якщо так, то перевірити, як їм був даний доступ до Канади;
 3. Порекондувати урядові, як уряд має повестися супроти цих воєнних злочинців.
- М. Спольський твердить, що ціль Комісії Дешена є бездоганною і чесною, але саме створення комісії і цілий процес створив форум для знеславлювання певних етнічних груп у Канаді, головної українців. Загальноє закиди, що українська громада заховає воєнних злочинців.

Було пояснено, що такі жидівські організації як До-

слідчий Центр Сімона Візенталя, Канадсько-жидівський конгрес та організація Б'най Б'рит твердять, що члени Української Дивізії, яка була дивізією німецького Ваффен СС, безпечні на мордували невинних жидів. Ці організації твердять, що в Канаді є між 660 і 2,200 українських воєнних злочинців.

Слухачі почули перевірку деяких аргументів, вживаних проти цих обвинувачувань. Перш за все, М. Спольський пояснив, що Українська Дивізія „ніколи не була поліційною дивізією і ніколи не виступила проти цивільного населення. „Всупереч обвинувачуванням жидівських організацій, дивізія не була створена для того, щоб співпрацювати з Гітлером. Загально відомо, що хоч Українська Дивізія була дивізією німецького Ваффен СС, але було порозуміння з німцями, що Українська Дивізія веде боротьбу лише проти советів, а не проти західних альянтів. М. Спольський теж твердив, що „ані УПА, ані ОУН не брали участі в будь-яких антижидівських акціях“.

Важливо підкреслити, що хоч жидівські кола у своїх нападках на українців, твердили, що українці були найгіршими антисемітами, пригадуємо, що „на території України більше ніж 40 відсотків жидів пережили війну порівнюючи з 10 відсотками жидів, які пережили війну у Франції, Бельгії чи Голландії“. Важливо також зазначити, що населення України допомагало жидам рятуватися від смерті — „самого Сімона Візенталя вирятуював від смерті українець Боднар“, — сказав Спольський.

Потім М. Спольський відповів на жидівський закид про те, чи канадський уряд правильно поступав під час приїзду втікачів після Другої світової війни. Спольський твердив, що „кожна особа, яка подалася на перезд до Канади, пройшла

принаймні п'ять перевірок“. Раніше суд у Нюрнберзі ствердив, що члени Української Дивізії не були воєнними злочинцями. Ця сама група теж пройшла перевірку англійського уряду та канадського парламенту, і на цій базі їх прийняла Канада.

М. Спольський пояснив, що „ми всі можемо співчувати жидам, які втратили свої родини під час війни, проте слід не забувати, що українці так само, і не менше, потерпіли під час війни“. Доповідач загадав також про „двоєдланість“ жидівських організацій — з одного боку вони твердять, що українці є воєнні злочинці, а з другого боку жидівська рада, жидівські поліції в гетто та в концентраційних таборах, які видавали на смерть своїх власних братів і сестер, „були змушені це робити та що вони не мали права рішати, чи бути членом поліції, чи ні“.

М. Спольський підніс питання — чому Комісія Дешена не є захищена воєнними злочинцями інших часів. М. Спольський сказав, що „канадський уряд приймає як іммігрантів таких, які в різних країнах, де вони жили, були учасниками військових маневрів та нападів на невинне цивільне населення“ — наприклад, генерал В'єтнам.

М. Спольський теж підніс питання, чому совети так зацікавлені внутрішніми справами Канади. Він каже, що совети готові канадцам вислати будь-які „докази“. Ця „свідчення“ є у формі документів з часів Другої світової війни, які знаходяться лише в Советському Союзі, та письмові і телевізійні свідчення очевидців, які живуть в СССР.

М. Спольський сказав, „що прокуратор Руденко, який відповідає за советське свідчення проти т.зв. воєнних злочинців, рівночасно є відповідальний за розправу проти дисидентів в Советському Союзі“. Жидівські організації створили сильний натиск на федеральний уряд та на Комісію Дешена, щоб звернутися до советів по „свідчення“. Цікаво загадати, що ці самі організації виступають проти вживання „советської свідчення“ проти дисидентів у Советському Союзі — це один приклад „двоєдланості“.

На закінчення М. Спольський прочитав становище Центрального КУК: „Якщо Комісія Дешена знайде в Канаді воєнних злочинців, судові розправи проти них мають відбутися лише в Канаді, користуючись тільки канадською свідченням“.

Канадський уряд не по-

винен депортувати тих, які суд визначив винними. Уряд не повинен творити постійну інвестиційну комісію для прослідження обвинувачень.

М. Спольський пояснив, що справа оборони українського імені в Канаді є справою всіх українців. Він сказав: „Перед нами в Вінніпегу стоїть завдання поінформувати наших співгромадян про цю справу, наша акція мусить включити такі точки“.

Увійдіть в контакт з вашим послом листово або телефонічно та повідоміть його, що ви є проти створення Комісії Дешена і будете проти переведення будь-якого свідства проти т.зв. воєнних злочинців, а головне проти використання советських „доказів“ в канадських судах.

Напишіть листа до прем'єра Малруні, пояснюючи ваше становище.

Напишіть листа до провінційного посла в цій справі.

Жертуйте часом та грошми, щоб допомогти в цій справі.

Запросіть членів манітобської комісії захисту на засідання вашої організації або паролі, щоб пояснити цілу справу вашому членству.

Після головної доповіді говорив д-р Володимир Лебедін. Він пояснив слухачам, що акція комісії захисту коштує величезні гроші — найменше два мільйони доларів, і просив, щоб всі українці фінансово підтримували комісію захисту — „ми мусимо любити український народ не лише серцем, але й з кишені — нас не можуть вбити“.

Після закінчення була відкрита дискусія. Під час дискусії були підняті всілякі питання і думки, які наприклад, „багато українців лише філософують — нас є замало, які готові дати доларя“, „деякі думають, що мене там не було — це не моя справа“, „гроші треба збирати між українцями — інші не дають“.

Деякі слухачі підняли питання підтримки українських Церков. Всім відомо, що православна і католицька митрополії видали звернення до всіх вірних, щоб підтримувати акцію максимумом. Слухачі хвалили митрополітів за їхню підтримку, але твердять, що в більшості поодинокі отці, католицькі і православні, не підтримують акції. Слухачі навели приклади: в одній церкві є „офіційна підтримка“, але „священник вважає, що збірки на церковні справи є важливі, в другій церкві священник каже, що це політична справа — в церкві, на неї місія немає“.

Борислав Білаш II

В БУДАПЕШТІ закінчилася 26-го листопада міжнародна конференція для справ культури, але жадного комунікату не надіслано з причини розбіжності думок західних і східних делегацій. В одному усі делегації погодилися, що такі конференції є потрібні і їх треба скликати по можливості частіше. Делегати на цьому форумі вважають, що помірно розбіжності думок делегацій порушили багато справ, які увійшли до Гельсінкських угод і вже це саме треба вважати успіхом. Форум в Будапешті було скликано з ініціативи міжнародної комісії безпеки і співробітництва в Європі у 10-ту річницю підписання Гельсінкських угод.

ОДИН ПОЛІЦІАНТ загинув, а декілька були поранені в Афинах, Греція, у виступі експлозії бомби підкладеної злочинними елементами, найбільш правдоподібно скрайньо-ліва, або комуністичними терористами, які ведуть тепер боротьбу з поліцією, яка, на їхню думку, поводилась брутально проти демонстрантів і застрелила 15-річного середньосхідного митного жандарма. Бомба зумисно була зірвана в тій хвилині, як біла автомобіль із розривним матеріалом переїжджав поліцейський автобус.

ЛІДЕРИ КИТАЙСЬКОЇ Народної Республіки скликали до Пекіну черговий конгрес молоді (китайського комсомолу), щоб зупинити хвилю протестів молоді проти некоренованого китайського лідера Денга Шаопінга, а згідно його політики „відкритих дверей“, тобто широкої співпраці Китаю з усіма державами світу, в першу чергу з індустріальними країнами Заходу. Якщо політика Денга перемаже то треба сподіватися далеколітніх змін на керівних становищах в молодіжній організації. Одним словом, „полетять голови“ тих керівників, які закликають молодь виходити на вулиці і голосно протестувати проти зв'язків Китаю з „капіталістичними країнами“, — кажуть політичні спостерігачі.

Вечір Богдана Лепкого

Нечасто масмо нагоду спинитись на шляху і поклонитись пам'яті наших літературних величин. Але коли підготовляється вечір Богдана Лепкого, тоді багато людей бере в цьому участь. Богдан Лепкий люблений і популярний у пам'яті старшого покоління. Тому коли 20-й Відділ СУА у Філадельфії влаштував 27-го жовтня ц.р., в його пам'яті святощесний вечір, прибуло багато людей з Філадельфії й околиць, а також із дальших сторін.

Вечір відкрила коротким словом голова Відділу Лідія Бурачинська. Вона привітала присутню рідню поета, а саме: його рідну дочку Софію, його сина Ано Лепку-Петріну, сестричку, д-ра Романа Смика, дбайливості якого завдячуємо виставку на цьому вечорі, і дальших сваяків — родини Ліщинських, Козаків із дитими, Ярмичинів, Назаревичів, Лонкевичів і Костиків. Потім вона передала провід вечору, поетці Марії Гармаш, яка по черзі викликала виконавців.

Першим зайняв місце при пульти д-р Роман Смик. Він приготував і виголосив головну промову, в якій розповів про життєвий шлях поета. Він оперся на виставці матеріялів, що були розкладені на столах здовж стіни залу в Культурному Центрі. Тут, починаючи від навчання у гімназії в Бережанах до студій у Відні і Кракові, виділялись свідоцтва і світлинки поета. Окреме місце мали на виставці його малюнки. Богдан Лепкий залюбки малював і навіть записався найперше на студії образотворчого мистецтва у Відні, а потім вже перейшов на славістику, коли розчарувався в малюванні. Тут був його автопортрет, портрет жінки і дочок й інших членів родини. Дальші етапи життя і творчості теж наслідні на виставці і в промові. Закінчивши студії, поет працював у середній школі у Кракові, звідки вивірив його і родину буревій Першої світової війни. Тоді він знайшов інше призначення. Його прикрипили до табору полонених у Німеччині для опрацювання українців, що їх призначили осередки держави для дальшої участі у війні. Там замешкав він з родиною і там він осягнув своє 50-ліття, що його вродило відсвяткували в Берліні у 1922 році.

У 1926 році Б. Лепкий повернувся з родиною до Кракова, де йому запропонували провід університетське місце лектора, а пізніше професора української літератури. І він сповняв це завдання аж до 1939 року, до вибуху німецько-польської війни. Шістьдесятліття поета відсвяткувано вродило у 1932 році, що теж відбилось широко в виставці в залі.

Писати почав ще під час студій у Відні. Його перші поезії ліричні і вони присвячені особистим переживанням. Однак, доволі скоро він звернувся до громадянської й історичної події. Вже в 1908 році зарисовувався перед ним постать гетьмана Івана Мазепи. Повість почав писати швидко по війні. Тоді появлялись одна за одною: „Веселка над пугирем“, „Вадим“, „Сотниківна“, а швидко пізніше — тетралогія про Івана Мазепу. На виставці були виставлені всі літературні

Писати почав ще під час студій у Відні. Його перші поезії ліричні і вони присвячені особистим переживанням. Однак, доволі скоро він звернувся до громадянської й історичної події. Вже в 1908 році зарисовувався перед ним постать гетьмана Івана Мазепи. Повість почав писати швидко по війні. Тоді появлялись одна за одною: „Веселка над пугирем“, „Вадим“, „Сотниківна“, а швидко пізніше — тетралогія про Івана Мазепу. На виставці були виставлені всі літературні

Писати почав ще під час студій у Відні. Його перші поезії ліричні і вони присвячені особистим переживанням. Однак, доволі скоро він звернувся до громадянської й історичної події. Вже в 1908 році зарисовувався перед ним постать гетьмана Івана Мазепи. Повість почав писати швидко по війні. Тоді появлялись одна за одною: „Веселка над пугирем“, „Вадим“, „Сотниківна“, а швидко пізніше — тетралогія про Івана Мазепу. На виставці були виставлені всі літературні

Писати почав ще під час студій у Відні. Його перші поезії ліричні і вони присвячені особистим переживанням. Однак, доволі скоро він звернувся до громадянської й історичної події. Вже в 1908 році зарисовувався перед ним постать гетьмана Івана Мазепи. Повість почав писати швидко по війні. Тоді появлялись одна за одною: „Веселка над пугирем“, „Вадим“, „Сотниківна“, а швидко пізніше — тетралогія про Івана Мазепу. На виставці були виставлені всі літературні

Людина, що залишила слід

(В перші роковини смерті д-ра Зенона Нижанківського)

Є люди без тілі, і люди, що не залишають слідів. Люди, які проходять життя вузькою стежкою самолюбства, й люди, які мандрують широкими шляхами братолюбства, співпраці й допомоги одиницям, громадам й ідеям. Одним і другим після смерті належить традиційна згадка, залеж від їхнього життя. Одним шонайвище родинна, другим громадська, й то не лише згадка, але признання і подяка з вдячності й для прикладу іншим. До цих других, без сумніву, належить д-р Зенон Нижанківський.

Коротка біографія Покійного, за інформацією його близького родича й приятеля д-ра Володимира Чуми, така: народився 13-го жовтня 1897 року, закінчив гімназію у Дрогобичі, а правничі студії у Львівському університеті, склавши вимаганий три рігористичні іспити, одержав звання доктора права на Ягйлонському університеті в Кракові. Після того відбудув адвокатську практику апіканта в Познанщині і, склавши адвокатський іспит, відкрив 1934 року адвокатську канцелярію в Дрогобичі. Після першої окупації Галичини советами перейшов нелегально кордон й у 1940 року продовжував адвокатську практику в Любліні, обороняючи українське населення перед жорстокими німецькими спеціальними судами. В 1943 році, рятуючись перед новою советською інвазією, вивіх з дружиною до Німеччини. Після окупації цього краю альянтськими арміями, провадив обмежену адвокатську практику перед американськими військовими судами аж до часу дальшої еміграції за океан.

Життя в Злучених Штатах Америки для д-ра Нижанківського на початках не було легким. Маючи з природи слабе здоров'я, він був примушений працювати фізично. Та, незважаючи на труднощі, зумів не лише вижити, але й закінчити наново правничі студії і, склавши адвокатський іспит, стати адвокатом. І студії і складання іспиту, щоб стати членом американського адвокатського стану, вимагали чималого труду й наполегливості. Відомо, що серед усіх професій в тому часі вимагалося зовсім нових і повних студій тільки від адвокатів й дисидентів. Це й було причиною того, що декілька тисяч галицьких і волинських українських адвокатів і суддів в Америці були примушені зрештукувати зі своїх професій, і тільки горстка пережила неоправдані рігористичні вимоги й повернулася до давньої професії. Лишень їх можна порухувати на пальцях двох рук. До тих вийнятиків належав покійний д-р Нижанківський.

Адвокатура сама по собі не була самоціллю для д-ра Нижанківського. Право цікавило його не лише, як засіб здобути професію, й засіб прожитку, але й як діянку суспільних знань, яка формує взаємини поміж одиницями, й нерідко вирішує їх долю. Особливо цікавило Покійного советське право, а водночас і право народів Східної Європи. Це й скерувало його до правничого відділу Конгресової Бібліотеки у Вашингтоні, де він провів більшість років на праці урядника правничої літератури, перекладача, а зокрема знавця советського і східноєвропейського права. Був відомий як у бібліотечі, так й поза нею, як один з найкращих, знавців цього важливого у цю пору знан-

Св. п. д-р Зеном Нижанківський

ня. Здобувши повагу серед адміністрації бібліотеки, д-р Нижанківський мав змогу й нагоду допомогти деяким молодим колегам здолати працю в цій цінній установі. Свої роки в Конгресовій Бібліотечі він згадавав, як найкращі в житті.

Студії та глибоке знання права по обох боках океану й прив'язання до своєї ранньої професійної групи привели д-ра Нижанківського до українського правничого гурту, що утворився вже наприкінці сорокових десятих цього сторіччя у Нью Йорку. Став активним членом Товариства Українських Правників у ЗСА й співробітником його органу „Правничий Вісник“, в якому в книзі ч.3 з 1971 року була надрукована його цінна стаття п. н. „Процес Вячеслава Чорновола. Спроба юридичної аналізи“. Відомо мені, що він готував до друку більшу працю про німецьке судівництво в американській окупаційній зоні Німеччини, але невідомо доля цієї статті, як теж рукописи доповідей, які він читав на засіданнях Т.У.П., між іншим і про зазначене судівництво та його участь у ньому.

Д-р Нижанківський походив із відомої музичальної родини. Був великим знавцем української музики й її ентузіастом. Був диригентом хорів у своїх громадах, зокрема у Вашингтоні, й заохочав видати твори свого улюбленого кузена, композитора Нестора Нижанківського, на що за життя й в своїй останній волі признав більші суми. Саме тепер проходить друк першої збірки його цінних фортепіанових творів зусиллями Українського Музичного Інституту.

Помер д-р Нижанківський на 87-му році життя, саме два дні перед річницю народження 11 жовтня 1984 року і був похований 16-го жовтня на цвинтарі св. Андрія в Бавд Бруксу, ньюдзького стейту. У перші роковини смерті відбулись поминальні Служби Божі в церкві в Нью Йорку, Філадельфії, Вашингтоні, Вудбейні, Н. Дж. і в Любліні, Франція. Нечасто трапляється таке, що оповістку про перші роковини смерті супроводжає двічі довше повідомлення виконавців останньої волі Покійного із довгим списком записів для 21 передової церковної, наукової, культурної й допомогової української установи на загальну суму 46,000 доларів.

Глибокий і цінний слід залишив покійний д-р Зенон Нижанківський в житті своєї національної громади. І за не йому і його роду, з правом належить добре заслужена вічна пам'ять.

Ярослав Падох

Д-р Олександр Шварц

СПЕЦІАЛІСТ ВНУТРІШНІХ ХВОРІВ

Крім того проводиться найновіші методи перегляду шлунка, раніше виявлення поліпів, грубої кишки, нехирургічне лікування геморойдів.

232 East 12th Street, New York, N.Y. 10003 (Між 2-ю і 3-ю Аванюми)

Години прийняття понеділок, середа і п'ятниця від 10-5 по пол. та в інші часи телефонем за домовленіям.

Тел.: (212) 460-5622

Говоримо по-українськи.

ПОВІДОМЛЕННЯ!

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“

в НЮАРКУ, Н. ДЖ

734 Санфорд Аве., Ньюарк, Н. Дж. 07106

тел. 201-373-7839

за останній квартал 1985 року виплачує 8.25% дивіденди від оцідностворення — начислювано квартално.

ЩАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ У СВОЇЙ УСТАНОВІ!

Головний Екзекутивний Комітет

Українського Народного Союзу

закликає Окружні Комітети, Відділи та Членство УНСОУ

піддержувати морально і матеріально

СВІТОВИЙ КОНГРЕС

ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Грошові пожертви просимо висипати чеками, написаними на World Congress of Free Ukrainians і при цьому відмітити на чеку, чи в супровідному листі, щоб зберегти Вашу пожертву, як члена або прихильника Української Американської Координаційної Ради.

Адреса Світового Конгресу Вільних Українців:

World Congress of Free Ukrainians

2118-a Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada M6S 1M8

Дайте Вашій дитині нагоду пізнати й полюбити українську мову

при допомозі цікавих і барвистих сторінок „ВЕСЕЛКИ“

Передплатіть вже сьогодні Вашим дітям або
внукам найкращий дитячий журнал у вільному
світі — „Веселку“, виславши чек на 8 доларів
на адресу:

„СВОБОДА“

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
(для членів УНСОЮзу — однорічна передплата \$ 5 дол.).
Просимо тут вивантажити, віддати і вислати.

Ім'я і прізвище _____
Адреса: _____
число будинку й назва вулиці: _____
Місто: _____
Стейт і „zip-код“ _____
Долучую чек з передплатою на один рік: _____
Долучую чек з передплатою на два роки: _____

Увага! **Увага!**

Вже маємо на складі книжки за видавництвом
„Просвіта“, Мельбурн, Австралія
пок. ред. МИХАЙЛА ОСТРОВЕРХИ

„НАПЕРЕКІР“

МІЛІОН 1926-1931 — СПОГАДИ

Обкладинка Микола Левинського. Ціна: \$7.00 з пересилкою.
Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% стейтського податку.
Належність платна лише в американських доларах.
Замовляти:

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

На складі є:

Політичні, соціальні, культурні проблеми
України в їх майбутньому і сучасному аспекті.
Боротьба внутрішньої української суспільності. Всі
ці й багато інших питань розглядає книжка.

Богдан Цимбалістий

ТАВРО БЕЗДЕРЖАВНОСТІ

Ціна з пересилкою 2.00 дол.
Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% стейтського податку.
ЗАМОВЛЯТИ:

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПОВІСТІ! УВАГА! Оповідання!

Вийшла друком у В-зі „СВОБОДА“ цього 1984 року
нова книжка

автора **Петра Балея**

ПАН

ПОВІСТІ ТА Оповідання
(друге видання, доповнене)

Книжка формату 5 1/2" x 8 1/2" — має 279 стор., м'яку обгортку.
За своєю мовою, формою, стилем і висловами — твір
оригінальний і цікавий.

Ціна 10.00 дол. з пересилкою.

Покупці зі стейту Нью Джерсі при замовленні книжок зобов'язані додати до відповідної суми ще 6% стейтського податку.

Замовляти:

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

**Головна Канцелярія
УНСОЮзу**

має на складі
ще деякий запас
**РІЗДВЯНО-
СВЯТОЧНИХ
КАРТОК**

артистів Едварда, Яреми і Юрія Козаків.

З огляду на те, що запас малий, не виснажся їх всім передплатникам СВОБОДИ, але передплатники можуть замовляти картки у Головної Канцелярії УНСОЮзу.

Замовлення просимо робити англійською мовою.

Прошу прислати _____ святочних карток на суму \$ _____

Ім'я, прізвище _____
Число дому і вулиці _____
Місто _____ Стейт _____ Zip _____

Ціна карток: 12 за \$4.00.

Прихід з продажі призначений на розбудову
СТІПЕНДИЙНОГО ФОНДУ УНСОЮзу.

Чекає проситися виставляти на: Ukrainian National Association

А. Рудницький...

(Закінчення зі стор. 2)

С.п. А. Рудницький.

повернувся до Львова, а восени виїхав ще раз до Америки і тут вже їх застав вибух Другої світової війни.

На американській землі А. Рудницький оснував музичну школу в Тамс Ривер, Нью Джерсі, а також був професором Академії Вокального Мистецтва, Філадельфійської Консерваторії, опісля Музичної Академії. Від 1954 року був диригентом Союзу Українських Хорів Америки. В 1969 році була виставлена його опера „Анна Ярославна“ з нагоди 75-ліття Українського Народного Союзу. У наших еміграційних умовах це було дійсно велике досягненням та доказом не абстрактних організаційних здібностей А. Рудницького. Прем'єра відбулась у Нью Йорку 24-го травня, а наступного дня мали можливість познайомитись з нею також мешканці Філадельфії. Восени відбулись ще дві вистави у Дітроїті, Клівленді, Чикаго й Торонто, а також старанням Р. Стівенса — у Монреалі.

Музика опери „Анна Ярославна“ була написана протягом несповна п'яти місяців (від 22-го червня до 16-го листопада 1966 р.), а інструментальна була зроблена протягом чотирьох місяців (це 430 сторінок партитури). Про те, як творилась опера „Анна Ярославна“, цінні інформації подає сам композитор, подаючи при тому з відчуженістю іменами всіх тих, які причинились до її виставлення. („Про музику і музик“, стр. 146-160).

Поміж численними творами А. Рудницького є ще дві опери — „Довбуш“ із 1938 року та „Княгиня Ольга“, що її композитор, на жаль, не закінчив. Взагалі залишив він велику музичну спадщину, яка чекає на дослідників виконавців і видавців. Слід ще подати, що у своїй композиторській творчості А. Рудницький придивувався радше великим музичним формам. Навіть його пісні є в циклах по кількох разом, творячи при тому

гармонійну цілість.

Іх дім у Тамс Ривер був свого роду центром музичного життя на східному побережжі ЗСА. Вони вдержували широкі товариські зв'язки не тільки з українськими, але також із музикантами різних інших народів. Яка шкода, що А. Рудницький не мав часу написати споминів.

В Тамс Ривер також виросли обидва їхні сини, які одержали високу музичну освіту: піаніст-віртуоз Роман і челист Доріан Рудницькі.

Цього року стараннями дружини Марії Сокил вийшли друком: Два мужеські танки, чотири концертні етюди, Соната (нагороджена у Варшаві), „Дівертмент“, Романтична Фантазія, Інтрада і Фантазія для скрипки з фортепіано, цикл пісень про поневолену Україну, Концерт для челя і фортепіано, також інструментальна на велику оркестру).

Оснований в 1975 році Видавничий Фонд ім. Антона Рудницького займається виданням симфонічної кантати „Послання“.

За винятком кількох композицій, друкованих ще за життя А. Рудницького, всі інші його численні твори зберігаються в рукописах. Ця його велика музична спадщина запевнить йому важливе місце в історії української музики.

Інженер Юрій Дачишин, людина героїчної епохи Української Військової Організації, засуджений польським нагім судом (дразни-ним) у Львові на найвищу кару — смерть. Літа минають. Юркові, що тоді, 1931 року, було 26 літ, тепер минає 80 років, він — простотілий колишній борець Української Військової Організації, УВО, вірний весь час Декалогу ОУН, арештований і засуджений ще німцями на розстріл, і лише завдяки полковникові Бізанцові оминув смерті.

У процесі Кравцова і товаришів на лаві підсудних засіла сама босва сметанка УВО, — згадавши хоч би імена Качмарських Пеленського, Матійціва. Ім закидали злочини за саботажу акцію 1930 року. Предсідником Наглого суду був суддя Ягдзіньський, т. зв. „вешхпольський ендек“, знаний теж як той, що засудив двох українських героїв — Біласа і Данилишина, на смерть через повстання. Брутальний польський юрист перед виконанням присуду над вуйком і сестринком скликав палестру українських адвокатів — оборонців, приніс зі собою шнур, на якому розпрошачується зі світом української герої, і запевняв їх, що шнур сильний і не урветься під тягарем повисених. Всіх тих польських суддів бундочної шляхетської Польщі, про яку нам при польському війську давно за моїх часів не вільно було згадувати інакше як Сьвєнта Ржечпосполіта, забрили більшовицькі, коли німці розбили Польщу, доля яких відома — ГУЛаг або розстріл. Одинок українська потіла в тому, що польські тоталітаристи дочекались... Москви.

Комісарем поліції у Львові для українських справ був яничар Чеховський, який при виході засуджених із залу приступив до Дачишина, що дівстав найбільшу кару, і сказав: „Будеш висіти!“ на що його в'язень відповів: „Заки мене повісять, тебе з'їдуть хробаки“. Так і сталося: Чеховського застріли бойовик Березинський. Пасифікація неспо-

вільного українського народу підкреслив посадник міста. Після промов свідків тих жорстоких літ покляли вікни синьо-жовтих квітів, залунав гимн „Ще не вмерла України“.

Відтак пам'ятник знову житиме щоденним життям міста, але раз у році, в першу неділю листопада він оживатиме і промовлятиме про українську трагедію 1932-33 років.

Кажуть, історія — вчителька життя; молода і багатокультурна Канада стає шораз уважнішою її студенткою. Присутність прем'єра провінції і посадника мала вимовне значення. Але на нас, українців, що заплатили найбільш жорстоку ціну за мир і свободу і в час миру, і в час війни у двадцятому столітті, лежить обов'язок, щоб вічна пам'ять не вмикала, щоб ті події не пішли в забуття. Вивчення світом цієї найчорнішої сторінки його історії зміцнить фундамент миру.

Походи за мир тільки тоді будуть успішні, коли відбуватимуться не тільки у просторі, вулицями сучасних міст, але і сторінками найновішої історії.

Пам'ятник українського го локосту біля будинку міської ради Вінніпегу закликає щоденно до того повчального - другого походу у часі, також мирного походу...

Пристанемо біля того пам'ятника — він багато скаже!

Осип Демко

РІЗНЕ

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК:

Календар Української Дитини на 1986 — \$7.00
Ілюстрації: (повна 1000) \$15.00
заточка і снів \$15.00
Байки Езоп \$5.00
Зоряний Корсар Он. Бармала \$10.00
Українська Дитина \$25.00
І інші книги для дітей, молоді і батьків.

Видавництво „УКРАЇНСКА КНИЖКА“ Гуртка Української Дитини

UKRAINIAN BOOK
91 Ardmore Ave., Toronto, Ont.
M6S 3W9, Canada

Родинна імпреза інж. Ю. Дачишина

(У його 80-річчя)

Чикаговець інж. Юрій Дачишин (посередині) святкує свій 80-річний ювілей в колі дітей, рідних і знайомих; з правого боку при кінці стоїть автор допису інж. Степан Куропась.

кількох українців під час розрухів 1930 року була брутальна. Я приїхав у червні 1930 року до Галичини, як кур'єр з гриміями на оборону підсудних, то бачив на Поділлі, як горіли масти польських ділчів і колоністів. Народ мстився. Міністер внутрішніх справ Перацький згинув з рук босівки УВО. Така була тоді доба: Україна впала та і Польщу завалила...

Імпрезу родинного характеру, що відбувалася в Домі Сеньйора, відкрив брат Юрка д-р Іван Дачишин. Найстарший брат згинув як вояк Української Галицької Армії під Перемислем 17-літнім щойно хлопцем. Була це імпреза пошани для сеньйора родини Дачишиних Юрія при участі родини Гарасовських, Таранів і Заяців. — Таран — рід потомка чернігівських козацьких старшин, посвоячений подружжям єдиної дочки Ювілія Христа.

Висвітлені були фільми весільної родини, фільм церковної громади св. Володимира, фільм української громади на дозвіллі над озером Равнд Лейк, на яких ми бачили людей, що 20 літ тому були активні в житті (староста)

громади. Деякі з них, як д-р Тома Лапчик, відійшли у засвіти, а деякі, як Наталія Іванів, старостина на весіллі дочки Христі, очолює тепер Центральну управу Українського Золотого Хреста, вибрана на „День Праці“ на нову календію. Інтересно, що сам Ювілія приготував шедру гостину ястівля і питія, а жіноча еліта подбала про торт, декорачі і фільмові виступи.

Єдиний я, поза членами родин, дітей, внуків і правнуків, мав слово на імпрезі про те, що українська громада в Чикаго це тоді, за починком Організації Державного Відродження Української ОДВУ, влаштувала протестатійне Віче, коли почула, що Юрій Дачишин засуджений. Головним промовцем на вічу був ред. „Свободи“ д-р Лука Мишуга, який ввів довести людей до сліз і багаті збірки в грошах на оборону засуджених. Як бесідник сказав, що Юрко Дачишин, як виходив зі залу суду, сміявся в очі тим, що йому в дорозі докучали, — зала встала і крикнула: „Таких нам треба і тепер, бо Пора се великає ест!“

Степан Куропась

ПОСАДНИК ФІЛАДЕЛЬФІЇ Вілсон Гуд оголосив про введення надзвичайного стану на території 30 кварталів в районі Елмвуд у зв'язку з актами вандалізму і расистською демонстрацією, в якій взяли участь 200 білих молодих людей, незадоволених тим, що в їх районі поселилися дві негритянські родини. Лідери громадськості Філадельфії критикували демонстрантів, які викрикували расистські гасла і вимагали виселення з їх району чорних.

Купуйте місця поховання в Українському Національному Пам'ятнику-Мавзолею (від 1,340.00 — 3,438.00 дол.) Ціна включає гранітну плиту і напис.

4111 Pennsylvania Avenue, S.E. Washington, D.C. 20746

Про подробиці можна довідатись:

- відправивши нашу канцелярію при вищеподаній адресі,
- або телефоном: в урядові години від понеділка до п'ятниці від год. 10 ранці до 4 по полудні, телефонуючи на наш кошт (копект) (301) 568-0630, поза урядовими годинами: (301) 855-8864,
- або переславши негайно цей купон на адресу:

UKRAINIAN MEMORIAL INC.
P.O. Box 430 • Dunkirk, MD 20754

Прошу прислати мені безкоштовно докладні інформації про місце поховання на Українському Національному Цвинтарі-Пам'ятнику або подзвонити мені.

В МАВЗОЛЕЇ В ЗЕМЛІ

Name _____
Street _____
City _____ State _____ Zip _____
Telephone: Area Code _____ Number _____

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮзу!

YARCA Company
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

ВИПРОДАЖ: ВСІХ ТОВАРІВ
ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ.

BUSINESS SERVICE

ГРОШІ до СССР
1 РУБЕЛЬ
ВКЛЮЧАЄ ВСЕ
\$1.85

(Включена доставка і забезпечення)
(Мінімальне замовлення — 30 руб.)
Ціни відповідають нинішньому курсу
іноземної валюти і підлягають
буд-яким оподаткуванням і змінам
що можуть статися до кращого.

ОФІСІЙНІ ПЕРЕКАЗИ
ВСІХ ПЛАТІЖОСІ ПОВНІСТЮ
ГАРАНТОВАНІ
ВАМ ПОСИЛАЄТЬСЯ РОЗПІСКА
ПІСЕНЗОВАНІ І ЗАБЕЗПЕЧЕНІ
ЗАПОРУКОЮ

**GRAMERCY
SHIPPING, INC.**
744 Broad Street
Newark, N.J. 07102
Est. 1947

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуґа ШИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займається похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Брукку і перенесенням тіл
в Останків з різних країн
світу

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

SENKO
FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD
FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
24 HOURS A DAY

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних граніт, ставимо на
цвинтарях св. Андрія в Бавнд
Брукку, св. Дуґа в Гемптонбур-
гу, та інших.

ВІДОМА СОПІДНА
ФІРМА
Cypress Hills
Monuments

Власник — українець
ВОЛОДИМИР
БІЛЯНСЬКИЙ
К. М. КАРДОВИЧ
О. ПОБАЧЕВСЬКА

800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в субо-
ту включно, від 9:50 по пол., а
неділю від 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієн-
тів радо заїдемо до Вашого
дому з проєктами і порадами.

Нехай пам'ятники говорять...

У серці міста Вінніпегу відкрито минулого року пам'ятник жертвам штучного голоду на Україні в 1932-33 роках. Під проводом вінніпегського відділу КУК українська спільнота рукою мистця Ковалю воздвигнула ще один пам'ятник, який миг викликати пошанування, що стане звичайною прикрасою міста. Та склалося інакше — пам'ятник починає промовляти.

СКВУ звернувся зі закликом до вільного світу, щоб щороку першої неділі листопада многолюдно відзначати і пригадувати світові цю українську трагедію. „Про злочини Гітлера світ вивчає щоденно, а злочини сталінського режиму призабуті“ — зауважив нещодавно у радіо-розмові один із відомих канадських композиторів Любомир Мельник і він сам своєю творчістю віддав належне, написавши концерт-реквієм про штучний голод.

3-го листопада о год. 2-й під тим особливим пам'я-

тником зібралось понад 1,000 представників української спільноти, громадських кіл, суспільних, молодіжних і політичних установ, прем'єр провінції Манітоби Гаверд Полі, президент міста Бил Норі. Священослужителі церков, православної під проводом Митрополита Василя Федака і католицької священники відправили спільно спеціальну Службу Божу. Співавши „Об'єднані хори під диригентурою Буячка і Гнатюка. Опісля голова вінніпегського відділу КУК Г. Дмитришин попросив до слова достойних гостей. У змістовних промовах і посадник міста, і прем'єр провінції підкреслили вагомість спорудження пам'ятника тим, які загинули голодовою смертю. „Ту прирав, ту чорну сторінку в історії треба вивчати — наголосив прем'єр. — Треба вірити, що той синьо-жовтий який майорів тоді із прапорами Канади і міста Вінніпегу, стане колись прапором

Комітет Оборони Української Спащини

та
Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу
закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. Поширювання правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлення українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на:

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із вивопненим виразком цього заклику.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$ _____

ім'я та прізвище _____

число дому, вулиця _____

місцевість _____ Стейт _____ поштовий код _____